

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 11P/116/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115217019
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Valkovič
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2015:4115217019.1

Uznesenie

Okresný súd Topoľčany samosudcom JUDr. Vlastimilom Valkovičom, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa E. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: H.. E. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., R. XXXX, a A.. E. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., Y. XX, o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia zverenia mal. dieťaťa, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa A.. E. E. na vydanie predbežného opatrenia z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ A.. E. E. podal dňa 3.6.2015 návrh na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b/ O.s.p., ktorým návrhom sa domáha zverenia maloletého E. E. do jeho starostlivosti, pričom návrh odôvodnil tým, že je vážne ohrozený život a zdravie dieťaťa, nakoľko dieťa počas toho času ako bolo v starostlivosti jeho matky opakovane utrpelo vážne zranenia a to najmä v oblasti hlavy a je vážne podozrenie, že dieťa bolo počas jej starostlivosti týrané. Ohľadne týchto skutkov bolo začaté trestné stíhanie a to uznesením ORPZ v Topoľčanoch zo dňa 15.4.2015, ktorým vyšetrovateľ začal trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, pričom doposiaľ nie je ukončené toto trestné konanie a je preto vážnou hrozbou ponechať dieťa v starostlivosti osoby, ktorá je podozrivá z toho, že toto dieťa týra. Má vážnu obavu o zdravie dieťaťa pokiaľ bude opäť zverený matke bez akéhokoľvek dozoru a bez toho žeby bol náležite vyšetrený tak jej duševný stav, o ktorom má dôvodné pochybnosti, ako aj skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bolo počas matkinej starostlivosti týrané. Má za to, že krajský súd sa nedostatočne vysporiadal s dôkazmi svedčiacimi o tom, že matka nie je schopná logicky vysvetliť ako sa dieťaťu udiali tieto zranenia na hlave a že jej správanie je natoľko iracionálne, že aj vzhľadom na jej rodinnú anamnézu je vysoko pravdepodobné, že nie je duševne v poriadku. Počas doby kedy bol maloletý E. predbežným opatrením zverený do jeho osobnej starostlivosti, matke opakovane umožnil styk s dieťaťom, avšak matka po stretnutí s dieťaťom išla podať na neho a jeho matku trestné oznámenia pre údajné zranenia dieťaťa, v dôsledku čoho musel absolvovať rad výsluchov na polícii, policajných kontrol a takýto režim sa stal neúnosným. Predkladá súdu dôkazy o jej iracionálnom správaní, ktoré sama dokumentovala jeho videokamerou, ktorú u neho potom nechala. Tieto nahrávky ukazujú, ako ho sledovala taxíkom keď išiel s maloletým k zubárovi, ako obťažovala aj jeho otca na ulici a napokon aj to ako E. reagoval na jej prítomnosť počas toho ako bol v jej starostlivosti. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, ktorým jeho návrh na zverenie otcovi zamietol konštatoval, že dlhodobé odlúčenie od matky v tak útlom veku by mohlo mať na jeho vývoj nežiaduce následky. E. však vôbec nereaguje na príchod matky tak žeby sa k nej snažil priblížiť, pritúliť a kompenzovať si tak odlúčenie. Na videu, ktoré si natočili rodičia matky je zreteľne vidieť, že E. príchod matky príliš nevníma a pokračuje bez prerušenia vo svojej doterajšej činnosti.

Uznesením Okresného súdu v Topoľčanoch sp. zn. 11P/290/2013-522 zo dňa 20.3.2015 súd zveril maloletého E. E. do osobnej starostlivosti otca a zároveň zrušil uznesenie Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/290/2013 zo dňa 4.11.2013, ktorým bol predbežným opatrením maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky. Uviedol, že toto uznesenie o predbežnom opatrení súd prijíma dočasne do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, pričom odvolací súd - Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 6CoP/13/2015 zo dňa 19.5.2015 uznesenie súdu prvého stupňa v časti, v ktorej bolo nariadené predbežné opatrenie tak, že mal. E. E. sa zveril do osobnej starostlivosti otca zmenil tak, že návrh otca zamietol.

Uznesením vyšetrovateľa ORPZ Topoľčany ČVS:ORP-132/VYS-TO-2015 zo dňa 15.4.2015 sa začalo trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Tr. por. za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, ku ktorému došlo tak, že doposiaľ neznámy páchatel od roku 2012 do 7.3.2015 v spoločnej domácnosti na ul. R. XXXX/X v V. ako blízka osoba opakovane spôsobovala fyzické a psychické utrpenie maloletému E. E. tak, že ho viackrát fyzicky napadla, následkom čoho musel byť hospitalizovaný v dobe od 23.8.2013 do 26.3.2013 na klinike novorodencov detí a dorastu FN Nitra s diagnózou - pomliaždenie záhlavia hlavy a ľahký otras mozgu s krvnou podliatinou kože, ako ho aj následne fyzicky napadla, následkom čoho musel byť dňa 7.3.2015 ošetrený lekárom s diagnózou obojstranné hematómy v oblasti čela, obojstranné hematómy na vnútornej strane ušnic, hematómy staršieho dáta v gluteálnej oblasti, drobná exkoriácia, erytém a mierny opuch vo vlasatej časti vpravo.

Na Okresnom súde v Topoľčanoch sa vedie pod sp. zn. 11P/290/2013 konanie o návrhu matky na zverenie mal. E. do jej osobnej starostlivosti ako aj o úpravu styku otca s maloletým dieťaťom, ktorý podala dňa 3.10.2013.

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1-4 O.s.p. predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu. Návrh má okrem náležitosti návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností, odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť mal. dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť mal. dieťa umiestnené. Ak návrh nemá všetky náležitosti podľa ods. 2 súd postupuje podľa § 43 a v uznesení uvedie vady návrhu: to naplatí na konanie, ktoré môže začať súd i bez návrhu. O návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré má náležitosti podľa ods. 2, rozhodne súd bezodkladne najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho koho označí súd.

Podľa § 102 ods. 1-2 O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami. Súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V konaní, ktoré môže súd začať aj bez návrhu úkony podľa ods. 1 vykoná aj bez návrhu.

Podľa § 28 ods. 1-2 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť a výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj mal. dieťaťa, zastupovanie mal. dieťaťa a správa majetku mal. dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

Predbežné opatrenie súd nariadi na návrh pričom výnimku z tohto pravidla predstavujú prípady, keď sa má predbežné opatrenie nariadiť vo veciach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Pôjde o prípady, keď sa predbežné opatrenie nariaďuje vo veciach starostlivosti súdu o mal., resp. keď konanie vo veci samej bude spadať do kategórie tzv. nesporových (osobitných) konaní, ktoré sa môžu začať aj bez návrhu - z úradnej moci. Pokiaľ sa navrhovateľ domáha nariadenia predbežného opatrenia, musí opísať všetky

rozhodujúce skutočnosti, ktoré odôvodňujú nariadenia predbežného opatrenia, podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, čoho sa mieni domáhať vo veci samej. Opísaním rozhodujúcich skutočností, ktoré odôvodňujú nariadenie predbežného opatrenia, navrhovateľ musí preukázať z čoho t.j. z akých okolností vyvodzuje svoj nárok na nariadenie predbežného opatrenia. Navrhovateľ musí deklarovať opodstatnenie nároku vo veci samej. Už v podanom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľ musí predložiť také dôkazy a osvedčiť také skutočnosti, ktoré opodstatňujú jeho hmotno-právny nárok vo veci samej. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ má dôkaznú povinnosť pokiaľ ide o skutočnosti preukazujúce, že je daný dôvod na nariadenie predbežného opatrenia a zároveň má povinnosť tvrdenia, čo sa týka skutočností odôvodňujúcich navrhované predbežné opatrenia. Navrhovateľ musí tiež preukázať existenciu hrozacej ujmy. To znamená, že navrhovateľ musí osvedčiť, že bez nariadenia predbežného opatrenia by mohla vzniknúť ujma značná, závažná a dokonca neodstrániteľná.

Obsah predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b O.s.p. sa bezprostredne dotýka výchovy mal. dieťaťa. V danom zákonnom znení však zákonodarca nehovorí o zverení do výchovy ale používa pojem starostlivosť, ktorý z hľadiska svojho významu deklaruje práve provizórnosť samotného predbežného opatrenia. Odovzdanie mal. dieťaťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo osoby, ktorú určí súd je preto faktickým opatrením, ktoré neanticipuje otázku budúcej výchovy.

Rozhodujúcim činiteľom vo výchove detí sú rodičia. Ústavným právom rodičov je starostlivosť o deti a ich výchovu. Tomuto právu zodpovedá aj rozhodujúca úloha rodičov pri výchove detí. právo i povinnosť rodičov vychovávať deti vyplýva zo vzťahu založeného na biologických a spoločenských predpokladoch. Starostlivosť o deti a ich výchovu je ústavným právom rodičov, tak ako je ústavným právom detí na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Starostlivosť o výchovu detí má byť všestranná, sústavná a dôsledná, spočíva predovšetkým v zabezpečovaní riadneho fyzického a psychického vývoja detí, vrátane ich výživy a riadenia ich konania.

Preskúmaním návrhu navrhovateľa otca Ing. E. E. súd zistil, že návrh na vydanie predbežného opatrenia na zverenie mal. E. E. do jeho starostlivosti nie je dôvodný. Uznesením Krajského súdu v Nitre dňa 19.5.2015 bolo rozhodnuté o tom, že súd návrh otca na vydanie predbežného opatrenia na zverenie maloletého do jeho starostlivosti zamietol, pričom toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 1.6.2015. V deň nadobudnutia právoplatnosti otec podáva opätovne návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý je postúpený tunajšiemu súdu dňa 3.6.2015. V tomto návrhu, čo sa týka dôvodov, otec uvádza novú skutočnosť, že bolo začaté trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, ktorý skutok mal byť spáchaný na maloletom v časovom úseku od roku 2012 do 7.3.2015 a ktoré uznesenie bolo vydané vyšetrovateľom ORPZ Topoľčany dňa 15.4.2015. Z obsahu tohto uznesenia na čl. 72 však nevyplýva, že tieto zranenia by mali byť spôsobené konkrétnou osobou, uvádza sa tu iba, že neznámy páchatel ako osoba blízka mala opakovane spôsobovať fyzické a psychické utrpenie maloletému E. E. a to konkrétnym fyzickým napadnutím, v dôsledku čoho utrpel zranenia a to najmä zranenia hlavy. Pokiaľ z tohto uznesenia nevyplýva, že tieto zranenia mala spôsobiť maloletému matka, je zrejmé, že ju nemožno ani ustáliť za osobu, ktorá by tieto zranenia mu spôsobila, resp. nevyplýva ani skutočnosť žeby v tomto období eventuálne zanedbávala starostlivosť o maloletého E., takže skutočnosť, že bolo začaté trestné konanie vo veci pre horeuvedený trestný čin, nezakladá podľa názoru súdu dôvody pre to, aby mal. dieťa bolo aktuálne zverené predbežným opatrením do starostlivosti otca a to už aj s poukazom na odôvodnenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Cop/13/2015, kde sa v závere konštatuje, že súd už len apeluje na obidvoch rodičov, aby v záujme vlastného syna zmenili svoje správanie a chovanie a prestali so vzájomným osočovaním a nevráživosťou a túto energiu by mali venovať synovi a vytvárať mu optimálne prostredie pre jeho ďalší vývoj, i keď už spolu nežijú. Zároveň podľa názoru Krajského súdu nebola splnená podmienka naliehavosti navrhovaného predbežného opatrenia a preto návrh otca bol zamietnutý.

S poukazom na horeuvedené skutočnosti, keďže súd nezistil podmienku naliehavosti navrhovaného predbežného opatrenia rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doru-

čenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 171 ods.2 O.s.p. ak nebola v uznesení uložená povinnosť na plnenie je uznesenie vykonateľné, len čo bolo doručené, a ak netreba doručovať len čo bolo vyhlásené, alebo vyhotovené.